

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA ILMIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMANLAR

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

ZIGMUND FREYD
(1856-1939)

Mening dunyom befarqlik
ummonida suzib yuruvchi
kichik og'riq oroli!

2022

MAY

№40

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir
Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81

+998 94 404 00 00

www.taqqiqot.uz

www.conferences.uz

**ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ
АНЖУМАНЛАР:
25-ҚИСМ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ
КОНФЕРЕНЦИЙ:
ЧАСТЬ-25**

**NATIONAL RESEARCHES OF
UZBEKISTAN: CONFERENCES
SERIES:
PART-25**

ТОШКЕНТ-2022

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” [Тошкент; 2022]

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” мавзусидаги республика 40-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 май 2022 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2022. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шохидат Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Ёшлар ишлари агентлиги ҳузуридаги ёшлар муаммоларини ўрганиш ва истиқболли кадрларни тайёрлаш институти)

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Ҳамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпلامга киритилган тезислардаги маълумотларнинг ҳаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ГЕОГРАФИЯ

1. Jo‘rayeva Gulandon Zikirillayevna	
GEOGRAFIYA DARSLARINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA INNOVATSION	
TEKNOLOGIYALARINING AHAMIYATI	7

ГЕОГРАФИЯ

GEOGRAFIYA DARSLARINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA INNOVATSION TEKNOLOGIYALARINING AHAMIYATI

Jo‘rayeva Gulandon Zikirillayevna

Dang‘ara tumani 19-umumiy o‘rta ta’lim maktabi

Geografiya fani o‘qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada o‘quvchilarni geografiya faniga bo‘lgan qiziqishini oshirishda innovatsion texnologiyalarining o‘rni xususida fikrlar berilgan.

Kalit so‘zlari: geografiya, tabiat, innovatsiya, axborot texnologiya, xarita.

O‘qituvchi ijodkor bo‘lishi, o‘z ustida ishlashi, tinimsiz izlanishi, yaratuvchanlik qobiliyati orqali o‘quvchilar hurmati va mehrini to‘la qozona olishi lozim, shundagina - “O‘qituvchi” degan ulug‘ maqomga erishadi. Shu boisdan, bugungi kunda respublikamizdagi maktablarda ayrim fan sohalari bo‘yicha dars mashg‘ulotlari va ularni tashkil etish bo‘yicha yaratilgan shart-sharoitlarni ilmiy - metodik jihatdan o‘rganish dolzarb vazifa hisoblanadi. Jumladan, aynan shunday fan sohalaridan biri bu – Geografiya fanidir.

O‘quvchilarni darsga qiziqtirish va chuqur bilim berish maqsadida turli pedagogik va axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanib, har bir mavzuga moslab innovatsion usullarda dars o‘tishga harakat qilgan o‘qituvchi bugungi kunda zamonaviy o‘qituvchi hisoblanadi.

Geografiya fanini o‘qitishda axborot texnologiya (AT)larini qo‘llash o‘quvchilarning intellektual salohiyatini, ijodkorlik xususiyatlarini, bilimlari mustaqil egallash hamda har xil axborot manbalari bilan ishlash kabi sifatlarini rivojlanishiga olib keladi. Har-bir mashg‘ulotlarida axborot texnologiyalari va kompyuter dasturlari, didaktik materiallarini qo‘llash bilan birga mavzularga mos holda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan: “Aqliy hujum”, “Bir-biridan so‘rash”, “BBB jadvali”, “Venn diagrammasi”, “EATR” va boshqa pedagogik texnologiyalarni qo‘llash ta’lim samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. “EATR” texnologiyasi. Mazkur texnologiya amalga oshirilayotganda AKT dan foydalanib, komputer dasturlari asosida dars o‘tiladi. Har bir dasturga geografik matn kiritiladi. Word-mavzuga oid tushunchalarni yozadi, matn yaratadi. Excel - son va raqamlarni, jadvallarni, ko‘rsatkich va diagrammalarni, hatto masala balanslarni formula orqali amalga oshiriladi. Internet - toponimlar va terminlar (atama) haqida, smartAtr - figuralar orqali mavzuni ifodalaydi. Camtasio studio - videorolik tayyorlaydi. Power Point - mavzu taqdimoti, Paint -xarita va rasmlar chizadi va ularni bo‘yashadi. Bu texnologiya orqali o‘quvchilar ikki tomonlama savodxonlikka ega bo‘ladi. Geografiyani o‘rganish orqali o‘quvchilarning kommunikativ, axborot bilan ishlash, shaxs sifatida o‘zini - o‘zi rivojlantirish kompetensiyalari ham rivojlanib boradi. Shu bois zamonaviy o‘qituvchi o‘z darslarini boshqa fanlar bilan bog‘lab, fanlararo aloqadorlikda o‘tishga harakat qilmog‘i lozim.

Bundan tashqari Geografiya darslarining yana ham samarali bo‘lishi hamda darslik mavzularining mazmun-mohiyatini ochib berishda ko‘rgazmali qurollarning roli beqiyosdir. Darhaqiqat, geografiya faniga yo‘l xarita orqali kirib boriladi. O‘qituvchi geografiya dars mashg‘ulotlarida mavzuni mazmun mohiyatini to‘la yoritib berishda, uning pedagogik mahorati katta ahamiyat kasb etadi. O‘qituvchining asosiy ko‘rgazmali quroli ham aslida xarita bo‘lib, maktablarda geografiya fani dars mashg‘ulotlarida nazariy olingan bilimlarni amaliyotda qo‘llay olishda juda muhim omil hisoblanadi. Geografiya darsliklarida berilgan ma’lumotlardan tashqari shu mavzuga aloqador qo‘shimcha manbalardan foydalanish, ba’zi mavzularni yoritishda mavzuga doir o‘quv filmlari va slaydlardan foydalanish ham geografiya fanini o‘qitish jarayonida yuqori samara beradi.

Xulosa qilib shuni aytishimiz mumkinki, geografiya darslarida innovatsion axborot texnologiyalarini ahamiyati kattadir. Ular geografik bilimlarni chuqur o‘rganishga, o‘quvchilar qiziqishi va faolligini oshirish bilan birgalikda hayotiy va kasbiy ko‘nikmalarni ham rivojlantirishga xizmat qiladi. Bugungi kunda geografiya fanini rivojlantirish, jamiyatdagi nufuzini oshirish, amaliy ahamiyatini ko‘rsatib berish muhim hisoblanadi. Bu vazifani bajarishda axborot texnologiyalaridan o‘rinli foydalanish samaradorligi yuqori bo‘ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Qodirov R., Ro‘ziyeva X. Geografiya darslarida amaliy mashg‘ulotlarni bajarish bo‘yicha ayrim tavsiyalar. – T.: 2012
2. Qurboniyozov R. Geografiya o‘qitish metodikasi. – T.: 2001.

ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ ТАДКИКОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 25-ҚИСМ

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович

Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович

Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.05.2022

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000